

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoCsp/10/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820201700
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5820201700.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu Mgr. Andreja Kekelyho a členov JUDr. Jany Urbanovej a JUDr. Martiny Mochnáčovej, v spore žalobcu: G. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XXX/XX, XXX XX G. - W., proti žalovanému: Silverside, a. s., so sídlom Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 50 052 560, zastúpenému obchodnou spoločnosťou VIVID LEGAL,

s. r. o., so sídlom Plynárenská 7/A, 821 09 Bratislava, IČO: 36 807 915, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, v štádiu rozhodovania o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo č. k. 4Csp/65/2020-23 zo dňa 21. septembra 2020, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu Námestovo č. k. 4Csp/65/2020-23 zo dňa 21. septembra 2020 mení tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 14.08.2020, doručený Okresnému súdu Námestovo dňa 21.08.2020, v celom jeho rozsahu zamietá.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Námestovo (ďalej „súd prvej inštancie“) s poukazom na § 325 ods. 2 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“) nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobcu vyplývajúceho z dohody o zrážkach zo mzdy k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 619939918 zo dňa 20.04.2017 až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej (výrok I.). Zároveň uložil zamestnávateľovi žalobcu povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu na základe Dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 20.04.2017 až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej (výrok II.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že dňa 21.08.2020 žalobca podal na súde prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 20.04.2017 zo zmluvy č. 619939918 do právoplatného skončenia vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy a o povinnosti zamestnávateľa žalobcu Vojský útvar 4405 Nitra zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy na základe zmluvy č. 619939918. Súčasne žalobca podal žalobu vo veci samej, o určenie neplatnosti predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy a povinnosti žalovaného uhradiť žalobcovi finančné zadostučinenie.

3. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobca odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvorili dňa 20.04.2017 úverovú zmluvu č. 619939918, ktorú považuje za problematickú a z Eurokonformného hľadiska za najmenej z časti za neudržateľnú. Podľa názoru žalobcu sa v zmluve nachádzajú okrem iného neprijateľné podmienky a ustanovenia v rozpore s § 54 ods. 1 a inými kogentnými ustanoveniami zákona (sankčné poplatky, zmluvná pokuta, nesprávna RPMN, dohoda o zrážkach zo mzdy a pod.). Súčasťou predmetnej zmluvy je aj žalovaným vopred pripravená dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalovaný listom zo dňa 29.09.2017 požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonanie zrážok zo mzdy, na základe čoho mu zamestnávateľ zrazil za obdobie od októbra 2017 do júla 2020 v prospech pohľadávky žalovaného celkovo sumu 4.763,85 Eur. Inštítút dohody o zrážkach zo mzdy považoval žalobca za

rozporný s právom Európskej únie a pre rozpor s medzinárodnou zmluvou je preto aj v predmetnej veci neplatný [§ 39 zákona č. 40/164 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“)].

4. Súd prvej inštancie mal po komplexnom oboznámení sa s obsahom podanej žaloby osvedčené, že žalobca v postavení dlžníka (spotrebiteľa) a žalovaný v postavení veriteľa uzatvorili dňa 20.04.2017 úverovú zmluvu, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 5.000,00 Eur. Žalovaný listom zo dňa 29.09.2017 požiadal zamestnávateľa žalobcu, aby začal realizovať mesačné splátky zo mzdy, keďže si žalobca, s ktorým uzavrel žalovaný súčasne s úverovou zmluvou aj dohodu o zrážkach zo mzdy, neplnil svoje záväzky vyplývajúce z predmetnej zmluvy. Uzatvorenú úverovú zmluvu posúdil súd prvej inštancie ako spotrebiteľskú.

5. Žalobca podľa súdu prvej inštancie osvedčil danosť uplatneného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok úijného práva a to ex offa súdnu kontrolu zmluvných podmienok, čo spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, tzv. neprijateľné zmluvné podmienky. Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí súd brať ohľad. Potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi stranami konania mal osvedčenú, keďže žalovaný už v septembri 2017 doručil zamestnávateľovi žalobcu žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy, pričom do júla 2020 zrazil zamestnávateľ žalobcu z jeho mzdy v prospech žalovaného celkovo sumu 4.763,85 Eur. Existenciu ujmy bezprostredne hroziacej žalobcovi mal súd osvedčenú tým, že v prípade pokračovania v realizácii zrážok zo mzdy nad rámec skutočného dlhu a ich poukázanie na účet žalovaného zamestnávateľom žalobcu by došlo k bezdôvodnému obohateniu, vydaniu ktorého by sa žalobca musel domáhať, pričom existuje opodstatnený predpoklad, že by tak musel urobiť súdnu cestou.

6. Z uvedených dôvodov súd návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel v plnom rozsahu, ktorého trvanie ohraničil do rozhodnutia súdu vo veci samej.

7. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne, alternatívne aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil.

8. Žalovaný v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie porušil jeho právo na spravodlivý proces a odňal mu možnosť konať pred súdom. Napadnuté uznesenie považoval za arbitrárne, nepresvedčivo odôvodnené a v konečnom dôsledku v rozpore so základným právom na súdnu a inú právnu ochranu podľa ust. čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Súd prvej inštancie svojím postupom porušil zásady spravodlivého procesu, keď z odôvodnenia napadnutého uznesenia nie je zrejmé odôvodnenie jeho právneho názoru. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia založil na skutočnostiach a úvahe, ktorá vo vzťahu k rozhodovaniu o nariadení neodkladného opatrenia nemá žiaden význam a relevanciu. Žalovaný odmietol názor súdu prvej inštancie, podľa ktorého súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej, je však nutné, aby boli osvedčené aspoň najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Nie je možné, aby súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie len na základe domnejšej „pravdepodobnosti“ na tak dôležitý právny úkon, akým je predmetná zmluva alebo dohoda. Žalovaný mal za to, že súd prvej inštancie postupoval formalisticky, svojvoľne a v príkrom rozpore s princípmi, na ktorých stojí dokazovanie v sporových konaniach. Nie je zrejmé ako, a teda na základe akých dôkazov a aplikáciou ktorej právnej normy mohol súd prvej inštancie dospieť k záveru o existencii nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Súd prvej inštancie mal v prípade riadneho odôvodnenia svojho rozhodnutia uviesť, kde a prečo existuje možnosť vzniku majetkovej ujmy u žalobcu a prečo dospel k záveru, že v dôsledku nariadenia neodkladného opatrenia nemôže žalovanému vzniknúť neprimeraná ujma. Pokiaľ by disponoval údajmi o významnosti zásahu do majetkovej sféry žalobcu, o jeho finančnej kondícii, ako aj o finančnej kondícii žalovaného, až potom by mohol spoľahlivo vyhodnotiť, koho nariadenie neodkladného opatrenia výraznejšie zasiahne. Za nesprávny považoval žalovaný tiež postup súdu prvej inštancie, ktorý neuskutočnil analýzu predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia. Nie je zrejmé akým spôsobom a v akej miere odkazy na úijné právo formovali právne závery súdu prvej inštancie ohľadne nariadenia neodkladného opatrenia. Ak by súd prvej inštancie skutočne aplikoval úijné právo, musel by povedať, kde v predmetnej zmluve vidí možnosť existencie neprijateľnej podmienky a z tohto dôvodu nariaďuje neodkladné opatrenie. Žalovaný sa rovnako nestotožnil s konštatovaním súdu prvej inštancie o existencii obavy, že žalovaný sa prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy môže neodôvodnene domáčať od žalobcu aj plnení nad rámec skutočného dlhu žalobcu. Inštitút dohody nie je založený na subjektívnej predstave žalovaného o výške dlhu, a teda žalovaný si zrážky zo mzdy jednostranne nediktuje. Zmluva

presne vymedzuje spôsob výpočtu omeškanej pohľadávky, resp. spôsob ako má žalovaný nakladať s plnením žalobcu, dohoda vymedzuje mechanizmy jednak výpočtu pohľadávky, ktorá sa má uspokojiť prostredníctvom zrážok zo mzdy a jednak obmedzuje žalovaného v rozsahu vymáhania dlžnej sumy a žalovaný oboznámil pred začatím zrážok zo mzdy žalobcu o výške jeho aktuálneho dlhu, a to aj s presným výpočtom výšky tohto dlhu podľa zmluvy. Žalovaný sa nestotožnil ani so záverom súdu prvej inštancie o tom, že nariadením neodkladného opatrenia sa nevytvorí žiaden nenávratný alebo v budúcnosti nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch strán. Žalovaný ďalej namietal konanie súdu prvej inštancie na rámec svojich kompetencií, v rozpore s ust. čl. 2 ods. 2 Základných princípov CSP, ako aj porušenie princípu rovnosti zbraní v jeho neprospech. Súd prvej inštancie v danom prípade neodkladné opatrenie nariadil z dôvodu, že stranou sporu je spotrebiteľ, t. j. slabší prvok právneho vzťahu, nepostupoval objektívne, nebol objektívne nestranný a nezákonne sa priklonil výlučne na stranu žalobcu. Namietaným bolo zo strany žalovaného aj nesprávne vytvorený skutkový základ pre rozhodnutie vo veci, ktorý stav môže byť spôsobený chybným vyhodnotením návrhov na vykonanie dôkazov, nesprávnym vyhodnotením vykonaných dôkazov, prípadne „dotvorením“ skutkového stavu ďalšími prípustnými prostriedkami procesnej obrany, či prostriedkami procesného útoku. Podľa názoru žalovaného dohoda o zrážkach zo mzdy sama o sebe nie je neprijateľnou podmienkou a ani vo svojom texte neobsahuje žiadnu podmienku, ktorá by mohla byť neprijateľnou. Navyše, súd prvej inštancie nemá kompetenciu skúmať neprijateľnosť podmienok dohody. Žalovaný opätovne podotkol, že, výkonom zrážok zo mzdy nedochádza k bezdôvodnému poukazovaniu finančných prostriedkov v prospech žalovaného, keďže sú tieto zrážky vykonávané v súlade so uzatvorenou úverovou zmluvou a zrážky zo mzdy nepresahujú zákonom stanovenú hranicu zrážok zo mzdy. Žalovaný ďalej tvrdil, že podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je šikanózný a nie sú dané predpoklady pre jeho nariadenie. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je nedôvodný, a jeho jediným cieľom je oddialenie povinnosti žalobcu plniť. Úverová zmluva bola medzi stranami uzavretá v súlade s právnymi predpismi a neobsahuje neprijateľné podmienky a žalobca podpísal so žalovaným dohodu o zrážkach zo mzdy dobrovoľne a pred jej podpisom bol oboznámený s tým, že ide o právny úkon, ktorý môže odmietnuť uzatvoriť. Obsah dohody korešponduje s ustanoveniami príslušných právnych predpisov, a teda súd prvej inštancie nemal kompetenciu predmetnú dohodu preskúmať. V ďalšej časti podaného opravného prostriedku žalovaný poukázal na viacero rozhodnutí všeobecných súdov či knižné publikácie. Pokiaľ jeho postupom nedošlo k porušeniu právnych predpisov, resp. konal len v rámci mantinelov vymedzených právnymi predpismi, vykonávaním zrážok zo mzdy nedochádza k neprimeranej ujme na strane žalobcu (zrážky zo mzdy sa majú vykonávať v zákonom stanovenej miere a predstavujú sumu toho, čo by mal žalobca ako dlžník plniť, keby dodržiaval zmluvu a právne predpisy). V dôsledku porušenia práva žalobcom (neplnenie dlhu) nemôže žalobcovi vzniknúť právo namietat' neprimeranosť postupu žalovaného, ktorý je súladný s dohodou a právnymi predpismi a žalobca neosvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Žalobcovi nenáleží právo požadovať nariadenie neodkladného opatrenia a tomu korešpondujúca kompetencia súdu prvej inštancie nariadiť toto neodkladné opatrenie. Žalovaný namietal aj nesprávne právne posúdenie, keď súd prvej inštancie podľa jeho názoru založil svoje rozhodnutie o uložení neodkladného opatrenia na nesprávnych právnych záveroch, následkom čoho nesprávne aplikoval právne normy. Záverom žalovaný zdôraznil, že žalobca nepreukázal také relevantné dôvody a skutočnosti, ktoré by podmieňovali, že je potrebné vo vzťahu žalobcu a žalovaného bezodkladne upraviť pomery, že úverová zmluva a dohoda o zrážkach zo mzdy, ktoré boli medzi stranami uzatvorené, sú platné a uzatvorené v súlade s príslušnými právnymi predpismi a dohodu nemožno považovať za neprijateľnú podmienku. Neboli splnené zákonné predpoklady na to, aby súd prvej inštancie zakázal zamestnávateľovi žalobcu prostredníctvom nariadeného neodkladného opatrenia vykonávať zrážky zo mzdy a tieto ani žalobca neosvedčil a neboli splnené zákonné predpoklady na to, aby predmetné neodkladné opatrenie zostalo v platnosti.

9. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s napadnutým uznesením súdu prvej inštancie. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy podľa žalobcu umožňuje obísť dôležitý prvok únieového práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Poukázal na viacero rozhodnutí všeobecných súdov SR (napr. rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach spis. zn.3Co/353/2012 zo dňa 31.12.2012, Krajského súdu v Trenčíne spis. zn. 6Co/217/2018 zo dňa 26.2.2019, Krajského súdu v Prešove spis. zn. 15CoCsp/12/2020 zo dňa 16.07.2020 a iné). Napokon žalobca uviedol, že zmluva o úvere obsahuje nesprávnu RPMN a náležitosti zmluvy, preto sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov. S ohľadom na úhrady, ktoré boli z jeho strany doposiaľ vykonané, došlo z jeho strany už k preplateniu istiny predmetného spotrebiteľského úveru.

10. Žalovaný v odvolacej replike v plnom rozsahu zotrval na všetkých svojich tvrdeniach produkovaných v podanom odvolaní. Žalobca podľa jeho názoru v obsahu svojho vyjadrenia prezentuje skutkové aj právne tvrdenia a úsudky, ktoré sú zjavne nesprávne, nemajúce oporu v právnych predpisoch a v značnej časti sú irelevantné. Žalobca v obsahu vyjadrenia tiež prezentuje množstvo rozhodnutí súdnych autorít, ktorých závery vykladá nesprávne, prípadne prezentuje také právne závery, ktoré s otázkami podstatnými pre rozhodnutie odvolacieho súdu o odvolaní nemajú žiadnu súvislosť. Žalovaný odmietol tvrdenie žalobcu, že inštitút dohody ako taký je v rozpore s úniovým právom. V rozpore s úniovým právom môže byť výkon zrážok iba vtedy, ak sa zrážky vykonávajú na splnenie plnenia, ktoré má svoj pôvod v neprijateľnej podmienke a ak rozsah zrážky, ktorá je určená na splnenie plnenia, má svoj pôvod v neprijateľnej podmienke. Žalovaný k tvrdeniam žalobcu produkovaným v podanom vyjadrení k odvolaniu poukázal na svoje predchádzajúce vyjadrenia, ktorých závery v krátkosti zhrnul aj v podanej odvolacej replike. Podané odvolanie žalovaný považoval naďalej za dôvodné a žalobca v obsahu svojho vyjadrenia neuviedol žiadne tvrdenia ani dôkazy, ktorými by sponchybnil jeho argumenty obsiahnuté v podanom odvolaní.

11. Žalobca na repliku žalovaného ďalej procesne nereagoval a iné podania strán odvolaciemu súdu predložené neboli.

12. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný [§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP] a oprávneným subjektom (§ 359 CSP), preskúmal odvolaním žalovaného napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a viazaný odvolacími dôvodmi podľa ust. § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 378 ods. 1 v spojení s § 329 ods. 1 CSP), konštatujúc dôvodnosť odvolania žalovaného, uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

13. Odvolací súd vo všeobecnosti poukazuje na to, že neodkladné opatrenie je právnym inštitútom, účelom ktorého je rýchla úprava právnych vzťahov medzi stranami sporu alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte nevykonateľného alebo očakávaného súdneho rozhodnutia (pre účely rozhodnutia v danom prípade sa odvolací súd v ďalšom neodkladnom opatrení v tomto druhom prípade zaoberať nebude, keďže zjavne nešlo o tento prípad). Predpokladom pre vydanie neodkladného opatrenia je to, aby bolo navrhovateľom neodkladného opatrenia tvrdené a osvedčené, že tu existuje určité právo, resp. právny vzťah medzi stranami a že je potrebné, aby došlo k bezodkladnej úprave pomerov medzi stranami, ktorá môže byť dočasná, alebo aj trvalá. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia teda je, aby boli osvedčené základné skutočnosti umožňujúce súdu prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Ako vyplýva z účelu neodkladného opatrenia, súd pred jeho nariadením nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej. Dokazovanie pred rozhodnutím o návrhu na neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní, ale podľa teórie civilného procesného práva má povahu osvedčovania (§ 326 ods. 1 CSP, viď osobitná časť dôvodovej správy k CSP). Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa totiž nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré majú byť predmetom nariadeného neodkladného opatrenia. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania teda znamená, že súd na základe stranou produkovaných dôkazných prostriedkov (spravidla len na podklade listín) zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné, aby mal súd osvedčené, t. j. mohol považovať so zreteľom na všetky okolnosti prípadu za nanajvyš pravdepodobné, všetky predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré možno začať len na návrh, je povinnosťou strany v podanom návrhu produkovať dôkazné prostriedky (pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva - § 328 ods. 2 CSP) osvedčujúce aspoň základné skutočnosti umožňujúce prijať záver o opodstatnenosti, legálnosti a primeranosti navrhovaného neodkladného opatrenia.

Pri neodkladnom opatrení je teda potrebné skúmať, či je nárok osvedčený a či je neodkladné opatrenie potrebné. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené vtedy, ak: - sa osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi sporovými stranami, - tieto právne vzťahy vyžadujú neodkladnú úpravu, - v právnych vzťahoch medzi stranami sporu sa nevytvorí nenávratný stav, ak má mať podľa okolností prípadu neodkladné opatrenie dočasný charakter, - účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah a - sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (§ 324 ods. 3 CSP, v súdenom prípade zjavne nešlo o zabezpečenie peňažnej pohľadávky žalobcu). Právna úprava neodkladných opatrení podľa CSP, na rozdiel od predošlej právnej úpravy (predbežných opatrení podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok), v prípade podania samostatného návrhu na

nariadenie neodkladného opatrenia bez súčasného podania žaloby vo veci samej, dáva konajúcemu súdu nie obligatórnu povinnosť, ale vzhľadom na konkrétne okolnosti daného prípadu iba fakultatívnu možnosť, uložiť navrhovateľovi neodkladného opatrenia povinnosť podať žalobu vo veci samej pod následkom zrušenia neodkladného opatrenia v prípade nepodania žaloby v súdom určenej lehote.

14. V danom prípade žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol súčasťou jeho žaloby, odôvodňoval naplnenie podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia jednak tým, že považoval spornú dohodu o zrážkach zo mzdy za neplatný právny úkon, a to z dôvodu, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy ako taký je rozporný s komunitárnym právom. Inštitút zrážok zo mzdy dlžníka (spotrebiteľa) umožňuje veriteľovi v spotrebiteľskom záväzkovo-právnom vzťahu obchádzať ex offo súdnu kontrolu neprijateľných zmluvných podmienok, resp. zmluvných podmienok, ktoré sú priamo v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona a priamo uspokojiť nároky z takýchto zmluvných podmienok bez ohľadu na to, či sú tieto nároky predmetom sporu. Súčasne žalobca len veľmi nekonkrétne namietal, že považuje predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere za problematickú a z Eurokonformného hľadiska za najmenej z časti neudržateľnú, pričom v zmluve sú okrem iného neprijateľné zmluvné podmienky a ustanovenia v rozpore s ust. § 54 ods. 1 OZ a inými kogentnými ustanoveniami zákona (sankčné poplatky, zmluvná pokuta, nesprávna RPMN a pod.) Tieto zmluvné podmienky však žalobca nijakým spôsobom nekonkretizoval a ani neuviedol, v čom je ich rozpor s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov. Potrebu bezodkladnej úpravy vzťahov medzi stranami odôvodnil žalobca tak, že žalovaný už vyzval jeho zamestnávateľa, aby vykonával zrážky z jeho mzdy, pričom jeho zamestnávateľ tieto aj vykonáva. Obava, že žalovaný naplní zásah do jeho majetku bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení a bez toho, aby bol známy výklad práva EÚ (rozumej, či inštitút dohody o zrážkach zo mzdy tomuto právu neodporuje), sa tak reálne naplnila. Pokiaľ je dohoda o zrážkach zo mzdy v rozpore s právom EÚ, je neprípustné, aby sa tento inštitút použil. Žalobca tak účel navrhovaného neodkladného opatrenia videl v predídení vzniku majetkovej ujmy na jeho strane, pričom tvrdil, že nedisponuje žiadnym iným prostriedkom ochrany pred ústavnou nekonformným zásahom do jeho majetku v podobe zrážok z jeho mzdy.

15. Ďalej je potrebné na tomto mieste uviesť, že v zmysle ust. § 216 ods. 1 CSP je súd viazaný návrhom navrhovateľa (vrátane navrhovateľa, ktorý je spotrebiteľom) na nariadenie neodkladného opatrenia (s výnimkami uvedenými v ust. § 216 ods. 2). Z tohto tak vyplýva, že súd nemôže priznať navrhovateľovi viac, ako požadoval návrhom, avšak nemôže mu priznať ani niečo iné, než požadoval (teda povinnej osobe nemôže uložiť inú ako navrhovateľom navrhovanú povinnosť), alebo nemôže navrhovateľovi priznať síce požadované plnenie, avšak z iného skutkového základu, ako bol navrhovateľom vymedzený. Z uvedenej zásady spolu s požiadavkou CSP na obsahové a formálne náležitosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (§ 132 v spojení s § 326 CSP) možno vyvodiť zodpovednosť navrhovateľa za skutkové zdôvodnenie (opisom rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov a skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Ak by bolo toto nedostatočné a nepresvedčivé, nie je možné navrhovateľovi poskytnúť ochrana v podobe nariadenia neodkladného opatrenia, a to aj keby dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia (resp. na uloženie povinnosti požadovanej v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia) inak existovali, avšak navrhovateľ ich neuviedol.

16. Z listinných dôkazov predložených žalobcom vyplýva, že žalobca na strane dlžníka a žalovaný na strane veriteľa uzavreli dňa 20.04.2017 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 619939918. Medzi stranami bolo nesporné a s týmto sa stotožňuje aj odvolací súd, že na danú zmluvu dopadá režim spotrebiteľských zmlúv podľa ust. § 52 a nasl. OZ, ako aj podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a napokon podľa iných právnych prepisov na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov). Touto zmluvou sa žalovaný ako veriteľ zaviazal poskytnúť žalobcovi ako dlžníkovi (spotrebiteľovi) bezhotovostný bezúčelový spotrebiteľský úver, poskytnúť peňažné prostriedky vo výške 5.000,00 Eur, ktoré sa žalobca ako dlžník zaviazal žalovanému ako veriteľovi vrátiť spolu s dojednaným úrokom vo výške ročnej úrokovej sadzby 21,30 %, a to v 60-tich splátkach vo výške 136,11 Eur so splatnosťou prvej splátky dňa 15.06.2017, každej ďalšej splátky 15. dňa v mesiaci a s termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru dňa 15.05.2022 (členenými na splátku istiny a splátku úroku podľa splátkového kalendára uvedeného v ust. čl. XIV zmluvy). Celkovo sa tak žalobca v zmluve zaviazal zaplatiť žalovanému sumu 8.166,60 Eur (celková čiastka na zaplatenie; 136,11 Eur x 60 splátok = 8.166,60 Eur). Ďalej bola v zmluve uvedená doba jej trvania: na dobu určitú do 15.05.2022, ročná percentuálna miera nákladov (RPMN): 22,78

%, priemerná RPMN: 15,12 %, odplata podľa Občianskeho zákonníka: 21,30 % a úroková sadzba pre prípad omeškania spotrebiteľa: 5 % ročne. Súčasne rovnakého dňa uzavreli žalovaný ako veriteľ a žalobca ako dlžník aj spornú dohodu o zrážkach zo mzdy a iných príjmov na zabezpečenie uspokojenia Pohľadávky veriteľa (na základe predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo výške 8.166,60 Eur predstavujúcej istinu úveru spolu s príslušenstvom tvoreným úrokom za úver, ostatným príslušenstvom vyplývajúcim zo zmluvy alebo súvisiacim so zmluvou, napríklad úrok z omeškania a právami spojenými s uvedenými nárokmi, napr. zmluvná pokuta). Medzi stranami bola dohodnutá výška mesačnej zrážky na sumu 136,11 Eur vždy v riadnom výplatnom termíne dlžníka. Z potvrdenia zamestnávateľa žalobcu vyplýva, že žalobcovi boli na podklade žiadosti žalovaného zo dňa 29.07.2017 (žalobca predložil žiadosť žalovaného datovanú dňom 29.09.2017, z ktorej vyplýva, že žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu o zrážky zo mzdy v sume 272,22 Eur, ktorá predstavuje omeškanú splátku za mesiac september 2017 a riadnu splátku za mesiac október 2017 a následne počnúc mesiacom november 2017 v sume 136,11 Eur mesačne) a predloženej spornej dohody o zrážkach zo mzdy v období mesiacov október 2017 až júl 2020 vykonané zrážky zo mzdy v celkovej výške 4.763,85 Eur (z toho v mesiaci október 2017 v sume 272,22 Eur a vo zvyšných mesiacoch v sume 136,11 Eur mesačne).

17. Podľa nesporného tvrdenia žalovaného, uvedeného v jeho odvolaní a podporeného ním predloženým prehľadom platieb, žalovaný prijal na úhradu záväzkov žalobcu z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere celkovo sumu 5.459,25 Eur (s poslednou zrážkou zo mzdy žalobcu dňa 09.09.2020), ktoré plnenie žalovaný započítal v rozsahu sumy 2.725,30 Eur na plnenie záväzku žalobcu vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky - istinu úveru, v rozsahu sumy 2.719,10 Eur na plnenie záväzku žalobcu zaplatiť dojednaný úrok, v rozsahu sumy 10,00 Eur na plnenie záväzku žalobcu uhradiť poplatok za vymáhanie úveru, v rozsahu sumy 1,62 Eur na plnenie záväzku žalobcu uhradiť úrok z omeškania a v rozsahu sumy 3,23 Eur na plnenie záväzku žalobcu zaplatiť zmluvnú pokutu. Suma 5.459,25 Eur tak zodpovedá dojednaným 40-tim splátkam spotrebiteľského úveru každej vo výške 136,11 Eur, ku ktorých splatnosti došlo do dňa vydania napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie (21.09.2020), t. j. celkovo v sume 5.444,40 Eur a priamej úhrade z bankového účtu žalobcu zo dňa 11.07.2019 vo výške 14,85 Eur (ako už bolo uvedené, túto sumu započítal žalovaný na plnenie záväzkov žalobcu na zaplatenie poplatku za vymáhanie úveru v sume 10,00 Eur, na zaplatenie úrokov z omeškania v sume 1,62 Eur a na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 3,23 Eur).

18. Vychádzajúc z uvedeného, na rozdiel od súdu prvej inštancie, dospel odvolací súd k záveru, že žalobca v konaní neosvedčil jeden z predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia v danom prípade, a to potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ktorá mala byť podľa jeho návrhu vyvolaná nebezpečenstvom bezprostredne žalobcovi hroziacej ujmy na jeho majetkových právach, resp. nebezpečenstvom neoprávneného zásahu do jeho majetkových pomerov. Odvolací súd sa stotožnil s odvolacími námietkami žalovaného, že v danom prípade nebola osvedčená podmienka primeranosti nariadeného neodkladného opatrenia, a to vzhľadom na to, že toho času dochádza k pravidelným mesačným zrážkam zo mzdy žalobcu vo výške 136,11 Eur, ktorá zodpovedá výške v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere dojednanej splátky zahŕňajúcej istinu (t. j. časť peňažnej sumy, ktorú ma žalobca podľa zmluvy žalovanému vrátiť), ako aj dojednaný úrok. Žalobca dostatočným spôsobom v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nespochybnil tieto svoje záväzky z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalobca len veľmi nekonkrétnym až všeobecným spôsobom bez akejkoľvek skutkovej argumentácie v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tvrdil, že predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere bude potrebné z hľadiska jej platnosti posúdiť súdom. Súčasne uviedol, že v tejto zmluve sa nachádzajú okrem iného neprijateľné zmluvné podmienky a ustanovenia v rozpore s ust. § 54 ods. 1 OZ a inými ustanoveniami zákona. Len do zátvorky bez akejkoľvek skutkovej argumentácie uviedol, že by malo ísť o sankčné poplatky, zmluvnú pokutu, nesprávnu RPMN, dohodu o zrážkach zo mzdy a pod. Až vo vyjadrení k odvolaniu žalobca so svojim ničím neodôvodneným tvrdením o tom, že zmluva obsahuje nesprávnu RPMN a náležitosti zmluvy, spojil záver o bezúčinnosti a bezpoplatkovosti dotknutého spotrebiteľského úveru. Odhliadnuc o toho, že na žalobcom až v odvolacom konaní produkované prostriedky procesného útoku a procesnej obrany (§ 149 CSP) odvolací súd nemohol prihliadať, keďže zjavne nešlo o ani jeden z prípadov podľa ust. § 366 CSP, odvolací súd nezistil, že by predložená zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi stranami neobsahovala ktorúkoľvek z náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ust. § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy, resp. nesprávne uvedenú RPMN a súčasne v neprospech spotrebiteľa, alebo by v zmluve uvedená RPMN spotrebiteľského úveru prekračovala najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa ust. § 53 ods. 6 OZ v spojení s ust. § 1 a 1a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení, na podklade čoho by mohol dospieť k záveru, že

by mal byť považovaný predmetný spotrebiteľský úver za poskytnutý bez úrokov a poplatkov [§ 11 ods. 1 písm. b), d) a g) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy]. Ak by potom aj odvolací súd započítal všetky úhrady žalobcu v danom prípade v celkovej sume 5.459,25 Eur na plnenie výlučne jeho doposiaľ nespochybneného záväzku zo zmluvy vrátiť žalovanému ako veriteľovi poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť dojednaný úrok, dospel by k záveru, že peňažný dlh žalobcu na uvedených záväzkoch bol ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie v sume 2.707,35 Eur, čo pri dojednaných splátkach spotrebiteľského úveru zodpovedá časti 41. splátky splatnej dňa 15.10.2020 vo výške 121,26 Eur a 42. splátke až 60. splátke, splatných v období od 15.11.2020 do 15.05.2022. Ak by aj teda dochádzalo naďalej k zrážkam zo mzdy žalobcu mesačne v dohodnutej sume 136,11 Eur, nedošlo by k ujme v majetkovej sfére žalobcu, keďže by došlo len k plneniu peňažných záväzkov žalobcu z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sa mu jeho návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ako ani žalobou vo veci samej (ktorou sa domáhal len určenia neplatnosti spornej dohody o zrážkach zo mzdy a priznania finančného zadosťučinenia v sume 100,00 Eur), nepodarilo zatiaľ v tomto štádiu konania dôvodne spochybníť. Naopak pri zjavnej nevhodnosti žalobcu plniť si svoje peňažné záväzky z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere vrátiť veriteľovi poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť dojednaný úrok, je predpoklad, že by neplnením týchto záväzkov vznikla ujma naopak v materiálnej sfére žalovaného. Inak povedané, odvolací súd mal za to, že by bolo v danom prípade v rozpore s princípmi spravodlivosti poskytnúť právnu ochranu žalobcovi za situácie, že tento si vo vzťahu k žalovanému neplní svoje splatné záväzky.

19. Nebol tak dostatočne dôvodný záver súdu prvej inštancie o tom, že v danom prípade jestvuje obava z bezprostredne hroziacej ujmy žalobcovi, že v prípade pokračovania v realizácii zrážok zo mzdy nad rámec skutočného dlhu a ich poukázanie na účet žalovaného zamestnávateľom žalobcu by došlo k bezdôvodnému obohateniu, vydaniu ktorého by sa žalobca musel domáhať, pričom existuje opodstatnený predpoklad, že by tak musel urobiť súdnou cestou.

20. V nadväznosti na uvedené, že v danom prípade neboli naplnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP], avšak nejde o prípad podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP, a preto, už bez toho (pre nadbytočnosť), aby sa zaoberal ďalšími žalovaným vymedzenými odvolacími dôvodmi, napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol, t. j. aj v rozsahu súvisiaceho výroku o uložení povinnosti zamestnávateľovi žalobcu zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu na podklade spornej dohody o zrážkach zo mzdy.

21. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože na súde prvej inštancie aktuálne prebieha aj konanie vo veci samej, ktoré doposiaľ nie je skončené (§ 262 ods. 1 CSP).

22. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods. 1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods. 2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).